

Evangelikální fórum 2018 a 7 tezí pro následující diskusi o validaci praktikované homosexuality

Teologie | 25.2.2018 @ 16.00

Letos jsem se poprvé zúčastnil Evangelikálního fóra, a hned jako řečník. Písemnou podobu mých výstupů jsem již zveřejnil na tomto blogu. Jsem velmi vděčný za příležitost prezentovat a možná ještě víc za neformální rozhovory s lidmi a interakce v rámci teologického networku. Cítil jsem náhle, že dýchám, že mi narostla křídla, že mi zazářilo světlo zjevení. Ne, vážně, bylo to moc fajn. Chtěl bych podniknout kroky k prolomení izolace, v níž se Kolín ocitl. Jedna studentka s ETS mi během rozhovoru řekla, že

měla dojem, že zatímco v Kolíně se dávají jedničky za modlení, oni drží církve a dělají normální teologii. Ačkoli si umím představit, jak tento dojem vznikl, nechtěl bych se s ním smířit.

Tuhle jsem já na konferenci

Sedm tezí

Následující myšlenky jsem během fóra posbíral. Některé jsou z mé hlavy, některé jen částečně. Nemohl jsem být na všech seminářích a networkích naráz, takže je možné, že diskuse se již někde ubrala níže naznačenými směry. Místy jsem však měl pocit, že diskuse o validaci celoživotních nepromiskuitních homosexuálních svazků v rámci církve je v plenkách. Byl jsem jak Elihů, pln výroků, leč mladý. V osmi tezích tedy shrnuji, jak bych chtěl další diskusi formovat.

1. **Ad verecundiam.** Argumenty pro či proti validaci praktikujících homosexuálů opírající se o výzkumy psychologické, sociologické či medicínské, budí podezření, protože mohou být tendenční a snadno zneužít svůj punc vědeckosti k argumentu *ad verecundiam*. Sedíme-li okolo stolu jako teologové a nemáme-li mezi sebou vhodný vzorek skutečných autorit z daných disciplín, nemůžeme si být ani při nejlepší víře v čisté úmysly všech stran být nikdy jisti, jak s daty ze zmíněných oborů správně naložit. (Podobnou myšlenku vyjádřil na plenárním sezení Saša Flek.)
2. **Biblický text.** Biblické texty nazírající homosexualitu (Gn 19; Lv 18; Lv 20; Ř 1; 1Kor 6; 1Tm 1) jsou různé pádnosti. V Gn 19 je homosexualita vyjádřením násilí a moci. V Levitiku jde o kontext izraelského náboženského kultu, z něž toho ani ti nejsvětější z nás mnoho nedodržují. Pojmy *arsenokoitai* a *malakoi* z 1Kor 6 a 1Tm 1 jsou exegeticky nadmíru náročné. Rozhodujícím textem je Římanům 1. Všimli jste si ale, že ženská homosexualita není přímo adresována nikde kromě Římanům 1 a že i tam je mírně odlišena od mužské „ohavné“ homosexuality jako pouhá „nepřirozenost“? Jde možná o elipsu, ale v souvislosti s tím, jak ostatní pasáže ženskou homosexualitu ostentativně přehlíží, jde o pozoruhodnou obezličku.) Nemělo by to u exegety rozsvěcet varovnou kontrolku se štítkem „pozor, něco ti uniká“!?
3. **Římanům 1.** Římanům 1 staví homosexualitu mimo to, co Bůh zjevil. Kontextem je konflikt zjevení a jeho odmítnutí lidmi a homosexualita je zde zcela evidentně na špatné straně. Nestačí říci, že jde „pouze o ilustraci“. Je to daleko více a přejít to bonmotem opravdu nestačí. Chce-li někdo verš odvysvětlit, musí poukázat na složitost kulturního pozadí. Text zde zcela jasně staví homosexualitu vedle modlářství.
4. **Bible a teologie.** Snažíme-li se validovat či naopak mimo hru postavit praktikovanou homosexualitu na základě výkladu biblických textů, stavíme na fundamentálním předpokladu, který říká, že biblický text má autoritu nad individuální morálkou. Jako evangelikálové bychom udělali dobře, pokud bychom tento fundamentální předpoklad vždy vyjádřili a hovořili i o jeho úskalích a alternativách. Opravdu je Chicagské prohlášení (popř. jiné obecně uznávané zásady, směrnice, katechizmy, dogmata) jediným majákem při vyjadřování evangelikální a/nebo letniční orientace v této diskusi? Pokud ano, opravdu stojí všechna naše nauka na Písmu? Pokud ne, z čeho kromě Písma již dnes nauku běžně odvozujeme a jak to může informovat rozhodování v této diskusi?
5. **Strategie PR.** Jak jednou naznačil Pavel Hošek, je škoda, když nás lidé znají jen jako ty, kdo zakazují homosexualitu. Dan Drápal nyní podobně řekl, že média nás otázkami tlačí tam, kde nás ona vidí a kde nás chtějí

mít. Pojdme hovořit o strategii, která Ježíšovu cestu vykreslí takovým způsobem, jenž se nebude vyznačovat fascinací sexualitou našich bližních.

6. **Kořeny křesťanské morálky.** Kudy dál? Kyle Harper píše, že křesťanství při svém střetu s pohanskou kulturou nedosáhlo ani tak jakéhosi „utužení mravů“, ale *de facto* jejich rozpuštění. Pohanská morálka totiž definovala sexuální role na základě sociálního statusu dotyčného. Homosexuální styk s mužem z nižší vrstvy byl povolen, styk mezi muži stejného postavení byl zakázán. Styk s otrokyní byl předpokládán, styk s pannou nazírán kriticky, styk s vdanou ženou trestán. Naše introspektivní, kulturou ovlivněné morální podvědomí v tom všem vidí morální hodnoty, které jsou či nejsou jednotlivcem zastávány. Ony to však nebyly ani tak zastávané hodnoty, jako spíše sociální role, z nichž každá se vyznačovala sexuální funkcí. Křesťanství během prvních tří staletí tento sociální řád a s ním spojenou sexuální etiku nahradilo sexuální morálkou, která z otázky „co je mým údělem“ učinila otázku „co se rozhodnu činit“. Otázkou je, co to znamená pro diskusi o validaci praktikujících homosexuálů.

1. Buď to znamená, že biblický názor na homosexualitu je podmíněný a tudíž neplatný,
2. nebo je podmíněný, ale poskytuje normativní principy, např. princip odmítnutí společensky nepřijatelného nebo odmítnutí toho, co neodpovídá heterosexuálnímu stvořitelskému pořádku,
3. nebo má křesťanství mandát pro konstrukci nové sexuální morálky na základě reflexe zkušenosti Ducha svatého (či chcete-li: Kristovy přítomnosti) v komunitách věřících.

Tyto tři možnosti mají společného jmenovatele, který říká, že jelikož je v otázce sexuality náš kulturní přesah do starověku ve světle Harperových slov téměř nulový, musíme se v situaci zorientovat jinak. Tento předpoklad je předmětem diskuse, ale jeho imperativ je čím dál tím silnější a sílu nabírá s hloubkou ponoru do historie.

7. **Etika diskuse.** Dokážeme si představit, že závěr diskuse a všeobecný konsensus církve nám nedá za pravdu, ať jsme na té či oné straně? Pokud ne, pak je diskuse bezpředmětná, protože půjde v posledku o šarádu maskující boj o moc v církevních kuloárech. Nakolik je toto správnou cestou, je těžké posoudit.

<https://selah.cz/teologie/evangelikalni-forum-2018-a-7-tezi-pro-nasledujici-diskusi-o-validaci-praktikovane-homosexuality/>